

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) bővé a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Évesre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 5 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz. 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz. 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzép-utca 38-ik szám.

Egy négyszög czentimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási elzárások:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Egy pohárköszöntő.

A Bartha Miklós megkegyelmezése al-
kalmából a székesfővárosi függetlenségi párt,
amely körhelyiségében, a Baross-utczában la-
romát rendezett. Az első áldomás után, me-
lyet a kör elnöke mondott: Bartha Miklós
gy felett:

Tisztelt társaság! Abból az ör-
vendetes alkalmából, hogy a Felső-
egyes volt vállaimról egy hat napos
fogság terheinek súlyát, melyet a bi-
ság nem is igazságtalanul, de — cse-
kedetemet és szándékomat tekintve
— mindenesetre tévedésből: ebből az
alkalmából, hogy a királyi kéz ke-
gyessége leemelte vállaimról a súlyos
bűntetés terhét, az előttem szóló t.
elvtársam, engem, több jóindulattal,
mint joggal és több szeretettel, mint
szépséggel, a világtörténelem egyik
nagy alakjához, Mirabeauhoz ha-
sonlított.

Bármilyen szerénytelenségnek lát-
tassék az első pillanatban, én a ha-
sonlatot magamra nézve, a Mirabeau
életének egyetlen egy vonatkozásával,
elfogadom. De csak is abban a vonat-
kozásban fogadom el, hogy Mirobeaut
a Bastilleba zárták adósságai nem fize-
lésének ürügye alatt. Ilyen vonatko-
zásban elfogadom a hasonlatot, mert
adósságaim miatt engem is elzárhatná-
nak életem fogytáig.

Ezen adósságok éppen e napokban
lettek előttem nyilvánvalóvá, midőn
Zichy Jenő gróf olyan kegyes
volt nekem személyesen elhozni azon
tegyelmi kérvényt, melyet öt napi ha-
lálód alatt, szabadságom érdekében,
kétaszázhat ezer hontolgár irt alá. La-
pogzgatva ezen ívekben és nézeteket
azon több százra menő sürgönyt és le-
velet, melyekben kiszabadulásomat az
ország minden részéből üdvözlék: há-
ladatos lelkemben egy nagy szomorú-
ság támadt. Kegyelemnek szent istene!
Kialtók föl magamban, hiszen itt min-
den lap egy-egy adósságlévél, a melynek
fizetésével hazámnak tartozom. Mi-
lőnt és mikor fogom én ezt a nagy
adósságot törleszteni?

És ekkor mérleget készítettem
abból, a mit adtam és abból a mit
kaptam. Munkásságomnak értékét ösz-
szvettettem a közbecsülésnek amaz ér-
tővel, melylyel polgártársaim elhal-
moznak. És végtelen szomorúságot érez-
tem, mert a mérleg úgy egyéni tehet-

ségemre, mint a közeredményekre nézve,
nagy és súlyos deficitet mutatott.

Mit is tettem én, szemben a két-
százhat ezer aláírónak, a sok száz üd-
vözlőnek és önknek, kik itt ünneplé-
semre összegyűltek — a bizalmával s
szeretetével, ragaszkodásával? Irtam,
irtam és mindig csak irtam. Irtam pe-
dig igen gyakran sötét gondolatokat
olyan fekete betűkkel, mint a közsén.

De ne ítéljete el! A gondolatok
olykor azért olyan sötétek, mert mun-
kám közben gyakran könny perdül a
papírra. A fekete betűknek pedig azért
van olykor közsén-tűzők, mert a mint
leírom őket, lelkemnek melegét fogyaszt-
ják el. (Éljenezs, taps).

Mesterségemnél fogva gyakran jó-
vók abba a helyzetbe, hogy másoknak
szenvédést okozzak. Ilyen helyzet okozta
elítéltegetem is. Mi a mentésem?

Hát mi a mentése a tüzes ha-
sábnak, mely míg másokat megéget,
az alatt önmaga el-ég? (Taps.) Sok-
szor azt hiszem, hogy a kis méh sorsa
jutott osztályrészemül, mely köpjét
védve, fullánkját az ellenségbe mártja
és önmaga hal bele a szúrásba. (Hos-
szas éljenezs és taps.)

Én is a köpjét védem, a mi édes,
drága, szép hazánkat. (Éljenezs!) Minő
eredményrel? Szabolcs vármegye né-
mely táján, jó buza földön, száraz ta-
lajon egy nádfaj terem. A botanikusok
állítása szerint ez a nádfaj abból az
időből származik, mikor még édesvízi
tenger borította hazánk síkjait. Ez a
tenger sok ezer év előtt lezuhogott a
vaskapui szoroson; a talaj kiszáradt, a
föld megtermékenyült és szántják és
ássák és kapálják ezer évek óta a sza-
bolcsi földet, de azt a nádfajt kiirtani
nem lehetett.

Ápolom, hirdetem a haza függet-
lenségének eszméjét. Azt óhajtom, hogy
szívetekbe vésődjék a függetlenség hi-
te s lelketekben kicsirázzék az a mag,
melyet naponta hintgetek. Az ered-
mény? Az eredmény akkor lesz meg,
ha lelketekben oly kiirihatalan erő-
vel ver gyökeret a függetlenségi esz-
me, mint a szabolcs nád a haza ta-
lajában.

Magyarország csak a független ál-
lami lét által válhatik boldoggá s én
hazám boldogságára írtam pohara-
mat. (A társaság állva tapsol és él-
jenez.)

A birtokában levő képességek, az ab-
solút jelentkező örök ritkán ébred tudatára
egy-egy egyén s így nem mindig érvénye-
sülhet is, habár felszínre jutott.

Csak a (jettatore) szemverésről szólok
valami keveset.

— Mint minden bűvészet, úgy ez is
indióból ered. Igazolni látszik ezt az is, hogy
czigányaink, kik ugyazólva iparszerűleg üzik
e természeti adományból származó, cselekvést
különösen gyermekeken, — szintén Indiából
veszik állítólag eredetüket.

A hinduknál már származásukkal örök-
lódik a nagyobb foku delejes erő, amennyi-
ben az összes népfajok között nekik van leg-
tűzebb szemük.

Tapasztalatok összegezése után van fel-
állítva a következő szabály, mely szerint a
sötét szeműek (barna, fekete) positive; a vi-
lágos szeműek (szőke) negative delejesek.

Az előzőkből a Svengalik, az utób-
biakból a Trilbyk kerülnek ki.

A férfiak positive, a nők negative bir-
ják az erő hatást.

Azt is el lehet mondani, hogy az egyen-
lítő körül legintenzívebb s a sarkok felé la-
kóknál alig észlelhető. Ebből látszik, hogy a
nap hevének hatása mennyire határozó az
állat-delejességénél.

Tapasztaltam, hogy mindazoknál, kik
jettatore képességgel bírnak, a pupilla rend-
kívül alkalmazkodó képességűtetszés szerint
bámulatosan szabályozódik s annyira kitágul-
hat, hogy a szivárvány hártját majdnem tel-
jesen elnyeli. Továbbá, hogy a szivárvány
(iris) éles szél, határozott sötét színnal s nem

Politikai hírek.

Uray visszalépése. A szegvári kerület-
ben eddig a Kossuth-párti Uray Imre állott
szemben Múlek Lajossal, a függetlenség és
48-as Kossuth párt hivatalos jelöltjével. Mint
értesülünk, Uray Imre visszalépett. Ezt az
elhatározását személyesen közölte Justh Gyu-
lával, míg Kossuth Ferenczet táviratilag ér-
tesítette róla. Így tehát valószínű, hogy
Múlek Lajos egyhangulag lesz a szegvári ke-
rület képviselője.

Az Ugron-párt és Sima. Mint már tá-
viratilag tudatuk, az Ugron-párt tegnapielőtt
foglalkozott Sima Ferencz ügyével s a kö-
vetkező határozatot hozta:

A negyvennyolcos és függetlenségi párt
Sima Ferencz ur kilépését tudomásul veszi
és kijelenti, hogy Sima Ferencz annak a
szegvári képviselőjelölés alkalmával tanúsított
magatartása nem egyezik meg azzal a köte-
lességgel, melylyel minden párttag saját
pártjának tartozik.

Sima Ferencz a párt e határozatára a
következő nyilatkozáttal felel:

A lapokból olvasom, hogy az Ugron-
párt klubjában f. hó 4-én tartott pártérte-
kezleten tárgyalatott a szegvári képviselő-
jelölés körül tanúsított magatartása és ki-
mondottat, hogy az értekezlet az én eljárá-
somat nem tartja azon kötelességgel megegyez-
tethetőnek, a mivel minden tag saját
pártjának tartozik.

Ezen ugynevezett pártáthározattal szem-
ben sietek kijelenteni, hogy mivel f. hó 1-től
kezdve az Ugron-párt klubjának tagja nem
vagyok: közönséges tolokodásnak tartom,
hogy az értekezlet az én eljárásom bírálatába
bocsátkozott. S az egész eljárásra a legghatá-
rozottabb megvetés a feleletem. Mert oly
emberek véleményét, kik a parlamentnek nagy
részben nem is tagjai, kiket jórésztben még
hírből sem ismerek s kik Ugron-párt előttük
benn soha semmit nem tettek meg, míg én
részemre saját kerületemet több ízben felaján-
lottam: Ugron személye iránti kérelmet és
hívány tönkeltésnél egyébűek nem tartom.
Budapest, 1897. nov. 5. Sima Ferencz, orsz.
képviselő.

A fiumei ankét. A miniszterelnök tud-
valólag mára hívta össze Budapestre a fiu-
mei nagy akadémát. Az előkészítő bizottság ál-
tal ki küldött szűkebb albizottság már befe-
jezte a javaslatok szövegezését s azokat át-
adta báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek,
aki azt a nagy ankét elé terjeszté. A tanács-
kozás maga a miniszterelnök fog elnökölni
s részt fog venni abban több miniszter is,
esetleg megbízottak. Fiuméből Gál Tibor
kormányzó helyettes és Maylárd podestaz
jön a hivatalos értekezletre, amelyen alkai-
masint a horvát bán is megjelenik.

Az osztrák obstrukció

A hajnali órák.

Távirati tudósításunk folytatásául adjuk
a következőket:

elmásolt szélű. Legérdekesebb kellék azonban
az, hogy a tekintet sugarai nem csupán egy
pontra, hanem egyszerre kettőre szegződ-
hessen. Ugyanis, hogy a jobb szemből
jövő sugár a nézett egyén bal szemébe, a
balból jövő pedig a jobb szem pupilláján át,
jut a medium szemébe. A rozcshártya fény-
telen falai egyszerre lesznek ez által foglal-
koztatva s mindkét szem látó idege egyszerre
lesz lekötve s mivel a sugarak így merőlege-
sen verődnek vissza s a két egyén tekintete
közvetlen, mintegy egybeolvad, a suggestio
érvényesül. Hasonló processzus folyik a nap
sugaraival, midőn melegít. Itt is csak a me-
rőleges és visszaverődő sugarak melegítnek,
mert így a sugár meleg-közlése állandósul.
A szem ugyazólva ajlaja a mesmeris-
musnak. Vak ember nem suggerálható.

Tapasztalhatta mindenki, hogy igen
gyakran, ha valaki után merően néz, ten-
denciozus gondolattal, — az önkéntelenül,
ösztonszerűleg vissza néz.

Ez az indirekt jettatore sem egyéb kis-
sebszerű hypnotizálásnál.

Többször tanúja voltam, hogy ily jett-
tatorás egyén előre megmondta, hányszor fog
az illető visszanézni. Mindannyiszor sikerült
kísérlete, noha az összejátszásnak lehetősége
teljesen kizárt volt. Megfigyeltem a passzív
egyénekét s azt tapasztaltam, hogy a sová-
nyak inkább rengálnak, mint a kövérek s ál-
talában azok, kik és a jettatozás között a
szerelem érzetének felkeltése nincs kizárva.

Az ily néma suggerálás hatása annál
valószínűbb, ha a két egyén előzőleg egy-
mással pillantást váltott.

Reggel 2 órakor jutott szóhoz Engel, ki
a javaslat mellett szól.

Utána a javaslat ellenzői nevében dr.
Prado szól, ki a maga obstrukciós beszé-
dét a legnagyobb csöndben mondhatta el.

Szólok kijelenti, hogy a német nép a
nyelvrendeleket sohasem fogja eltérni. A
parlament ezzel nincs veszélyeztetve és kiállja
a válságokat és viharokat, mert továbbra is
alkotmányos uralom lesz Ausztriában, úgy a
mint ez a 19. század végén másképpen nem
is lehet.

A szavazás.

Bécs, nov. 4.

Reggel 8 órakor Abrahamovitz alelnök
kijelenti, hogy elrendeli a szavazást és pedig
először Gross indítványát felett, a mely a ja-
vaslatot külön bizottsághoz akarja utasítat-
tatni.

Resel névszerinti szavazás kér, a mit az
elnök elrendei.

A szavazás pontban 8 órakor kezdődik,
óriási lármá, dobogás és az asztalok verése
közepett.

Az olaszok és az alkotmányos nagybir-
tokosok távoznak a teremből, mert nem akar-
nak résztvenni a szavazásban. A keresztén-
szocialisták az ellenzékkel szavaznak. A mi-
kor a jegyző Wolff nevét olvassa, az ekként
mondja be szavazatát:

Tiltakozom a népbolondítás és a nép-
rablás ilyen manifestációja ellen.

A Gross-féle indítványt 177 szóval 122
ellenében elvetik.

Az elnökség azután újabb csinyt köve-
tett el, olyant, a mely lármás tiltakozásra
késztette az ellenzékét. Jedrezejevics indítvá-
nya felett ugyanis, a mely a javaslatnak a
költségvetési bizottsághoz való utasítását kérte,
nem szavaztatott az elnök, hanem a jobboldal
az elnök egy intéseire felemelkedett, a
mely után Abrahamovitz kijelentette, hogy
az indítványt a Ház elfogadta.

Azok a jelenetek, a melyek az erőszak
eme tényét követnek, még fölülmutattak az éj-
jelieket. A Schönerer-párt reprodukálhatatlan
kifejezéseket dobált az elnökség felé.

Wolff így kiáltott föl:

— Még egy főgazsága ennek a főgaz-
embernek!

— Hallatlan! Tiltakozunk: — Kialtoz-
tak mások. Végül szóhoz jut Gross és azt
indítványozza, hogy a költségvetési bizott-
ságot 12 taggal bővítsék ki.

Kramarz átveszi az elnöki széket, elren-
deli a névszerinti szavazást Gross pótindít-
ványára felett.

Az indítványt 177 szóval 122 ellenében
elvetik.

A baloldal az eredmény kihirdetését
pfuj! kiáltásokkal fogadja, a jobboldal pedig
tapsol.

Végre fél 10 óra tájt Kramarz, a Ház
általános megkönnyebbülése között kijelenti,
hogy a provizorium első olvasásában elfogad-
tatván, a költségvetési bizottsághoz utasítat-
tik.

Ekkor ismét Abrahamovitz veszi át az

elnökséget és kijelenti, hogy be akarja re-
keszteni az ülést.

Minden oldalról felkiáltások hallat-
szanak:

— Miért? Hiszen nincs erre indítvány!

Erre aztán hosszú és unalmas napi-
rendi vita indul meg, míg aztán fél 4 felé
mégis berekesztik az ülést, mintán Kramarz,
a költségvetési bizottság elnöke kijelentette,
hogy a javaslatot a bizottság már holnap tár-
gyalás alá veszi.

Következő ülés hétfőn lesz. Napirend:
A miniszterek vád alá helyezése fölötti vita
és a félbeszakított zárt ülés folytatása.

Az éjjeli ülésen mindvégig ott volt
Badeni gróf, a ki igaztoltan járkált a terem-
ben.

Wolff az ülés folyamán belekötött
Zedtwitz Miksa grófba, a Házelnökjelöltjébe.
Zedtwitz elindult helyéről és Wolff előtt ál-
lapodott meg ügyet sem vetve rá.

Wolff rákiáltott.

— Magával törődöm. Maga egy ko-
misz, gyáva szőkevény! Takarodjék innen!
Zedtwitz azó nélkül távozott.

Az afférnak valószínűleg folytatása lesz.

Mommson az osztrák kér-
désről.

A negyevű történetirő Mommson Ti-
vadart szintén utolérta az aggkor gyöngesége,
86 éves korában belekontarkodik a politikába,
a mivel különben egész életében nem foglal-
kozott és olyan extravagáns dolgokat mond,
a mik egy saját hazájában, Németországban,
mint másutt, bizonyos mosolyt keltenek. Legu-
több az osztrákokat hecezelte a csehek és
lengyelek ellen, most aztán ráuk keríti a sort
és a B. H. egyik munkatársának kérésére
nézette a magyarok kötelességéről, a követ-
kezőben mondja el:

Igen tisztelt uram! A ra szólit ön föl
engem, hogy baglyot vigyek Athénba. Arról
az álláspontról, a melyet Magyarország a
monarkia másik felének czélba vett szlávosi-
tásával szemben elfoglalni tartozik, lehetet-
len, hogy az ön hazájában kétféle vélemény
legyen, ha csak azt is nem vesszük számi-
tásba, a mely a nagy állam Ausztria-Ma-
gyarországot szétbontani s a romokból a
többi közt a kis állam Magyarországot fölé-
píteni akarja.

A politikai házasság, a mely Ciszlaj-
tánia és Translajtánia között ez idő szerint
fenn áll, ép oly kevéssé zavartalan, mint min-
den más házasság, de türtelhető. Ha majdan
a nagyon alkotmányos magyar király mellett
egy ép oly alkotmányos, nagy cseh császár
fog állani, úgy hamar vége lehet ennek a
türtelhető állapotnak. Hogy önknek, magyarok-
nak sok szép szavuk van a németek szá-
mára, örvendotes, de nem elég. Nincs is szó
szerelemről és viszonzatszerelemről, hanem,
nekem úgy látszik, hogy egyszerűen az önk
önvédelméről, arról az egészséges és messze-
látó politikai egoizmusról, mely versenyezni
látszik ama rövidlátó emberrel, a kinek vi-

— Az lehetséges, — jött a válasz a
St. Claire kisasszony mosolygó ajkai közlül
— amár nem tudtam, hogy egy Ausztráliában
lakó nagybátyámon kívül más rokonaim
is vannak. Bár volnának; én nem törődöm
azzal, hogy minő állást foglalnak el,
— Talán maga nem sokat csinálna be-
lőle. De az a leány, a kiről én beszélék egy
borzasztó személy volt, olyan bátor és önféjd,
hogy tul kellett adni rajta.

A Melcombe kisasszony leirhatatlan
csudálkozására, Pearl a helyett, hogy hara-
gudott volna, jóízűen nevetett.

— Akkor félek, hogy csak ugyan az én
rokonom volt, — válaszolá. Agáta édes, nézze
Dandi letépi annak a lábtakarónak a rojt-
ját! Menjen és vegye el tőle; és aztán el-
fordult.

Melcombe kisasszony felhúzta a szemöl-
dökeit, és aztán felvette a szemüvegét, és ezt
a vakmerő guvernántól leplezetlen bámulattal
nézte végig.

— Jupiterre mondom, gyönyörű terem-
tés! jegyzé meg Bobbi, a mint hozzá csatla-
kozott. Látom, hogy Melcombe kisasszonyt
is elbűvölte! Engem éppenséggel meghódí-
tított!

— Elbűvölt? Engem? Ej French ur,
látam én már türtelően csinos leányt eddig
is! Engem ennek a leánynak arcátlánsága
lepelt meg! Hol szerezte az édes anyja?

— Nem tudom. Azt hiszem, hogy Myra
néni választotta.

— Hm! Én azt képzem, hogy jó adag
utánna való nézés kíván! Azonban, szemmel
tartom a kisasszonyt, és nem sokára meg-
tudom, ha vajjon érdemes-e arra, hogy Agáta
mellett legyen!

És Melcombe kisasszony mérgesen haj-
totta be a szemüvegét, bocsút esküdve azon
szemtelen leány ellen, ki vele szaváltásba
merészkelt. Ám!

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. November 6.

Magnetikus tekintetek.

Írta: Suchán Elemér.

Nem újságról teszek itt említést, ha-
nem egy olyan természeti törvényt fesze-
gek, mit megközelítőleg is alig ismerünk,
noha régi. Nemcsak a delejvasban van meg
az a bizonyos, még eddig sem teljesen ki-
tűrtéztet, sem határozottan meg nem álla-
pított természeti és erő; — hanem az em-
berben, általában is egyaránt — noha más-
más változatban kombinálva, különböző álla-
potok között.

Azt hiszem, hogy az állati ösztön és
pedig az élet és nemi, ebből a delejes erő-
ből lenne kimagyarázható s az ember érzéki
hatásának is ez a titkos és erő lehet mozgá-
zója, irányzója.

Csakis erre az öserőre vezethető vissza
az a sok ki nem kutatott, eddig még fel-
nem fedett mystikus rejtély, mely mindun-
talan észlelhető, de alig megoldható.

Ez lehet fő oka annak a sok bonyo-
lult dolognak, melyet a hypnózis, spiritizmus,
telepátia s előérzetek, a stigmatikus képes-
ségek, valamint a jettatore fogalmai alatt
ismerünk, — de nem értünk.

És emberiség egy része csupa Trilbyk,
más része csupa Svengalikból áll. Voltaképen
azonban mindenki bír magnetikus erővel,
csak hogy egyik többel, mint a másik, egyik
positive, másik negative.

gasztalás, hogy csak a szomszéd háza ég. De ebben talán tévedek és örülni fogok, hogy ha tévedtem. Nem az a kérdés, hogy ezt a harmadik személy mondja, hanem a földolog, hogy ők maguk mondják ezt.

A tervezett gyűlésről most nem akarok ítéletet mondani. Nem rólok birodalmi németekről van szó; itt az osztrákokra való visszahatás a gyűlésnek egyetlen értelme és célja. Bizonyos, hogy ártani is, használni is fog; így van ez minden lépésnél ebben a veszedelmes konfliktusban. Vajon többet fog-e ártani, avagy többet fog használni, azt nem tudom megítélni. Hogyha az összes német ellenzék vezető elismert férfiak ezt állónak találják, úgy appellációjuknak hely adandó. Ok nem felelhetik el, hogy nálunk rokon-érzéssel találkoznak ugyan, de a segítség csupán saját erejükben rejlik. Charlottenburg, 1897. november 3-án.

Mommsen Tivadar.

Kié lesz a fabódé?

A n.-várad szinkörért, mint tudtunk, ketten versenyeznek: Bölöny József, a kolozsvári nemzeti színház intendánsa és Leszkay András, az aradi színház igazgatója.

A várad lapok, most persze mindegyik a maga felőlje mellett nagy kortedkedést visznek véghez. A ma ideérkezett egyik n.-várad újság a „Szabadság” pld. így ír:

Bölöny, vagy Leszkay?

Hét nap választ el bennünket a havi közgyűléstől, mikor Bölöny és Leszkay megvívják harczukat a nyári szinkörért. A korteskedés Leszkay részéről teljes erővel ma indul meg, a menyinyiben: Londa László, az aradi színház pénztárosa (tegnap este Nagyváradra érkezett) s ma este érkezett Leszkay András színgazdái is.

Hát csak hadd korteskedjék Leszkay. Hiába való érdeklődés az Bölönyi Józseffel szemben, a ki nagyvárad városatyja, a ki a kolozsvári nemzeti színház teljathatnu intendánsa.

A kinek 40,000, mond negyven ezer forint szubvenziója van; a kinek egyetemes ambíciója szűlő városa közönsége ígéret minden tekintetben kielégíteni; a ki végül nemcsak a vidék legjobb erőiből szervezte társulatot, de egyenesen Párisból hoztja teljesen új diszleteit s rendeli a teljesen új ruhához szükséges anyagot.

Az az érv, a mit Leszkayék folhoznak, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház menjen missziót teljesíteni, meg, hogy ha nem Leszkayé lesz a szinkör, tönkre megy a vidéki színészet — tetszetős frázisok. De ha arról van szó, hogy ki koplaljon mi-e vagy mi? frázisa ide, misszió oda, inkább csak másolaljon.

*

A „Nagyvárad” pedig a lövetkezőket írja:

Leszkay Kolozsvárt.

Leszkay András ép oly szellemes, mint éles szatirájú folyamodványt írt tényleg Kolozsvár város tanácsához, a melyet bizonyteltelkedve fog elolvasni a kolozsvári nemzeti színház intendánsa, meg a helygimnázium is, a kik egyetértőleg törnek a magára hagyatott vidéki színészet ellen akkor, midőn 40,000 frtnyi szubvenzió mellett sem képesek a színészetet állandósítani Kolozsvárt.

Pearl nem tudta, hogy milyen elkeseredett ellenséget csinált magának azon rövid idő alatt, midőn a gazdag Amerikai leány sérteni kívánó szándékát megismertette, vagy hogy-hogy az ellenséges indulat mennyi gyötrelmet fog neki okozni.

Azonban, ezen az estén, a Sir Gáspár szavaiavál még mindig a fülében csengve, az ő jelenlétét érezve, tekintetével találkozáva, ideiglenesen a bolondok paradicsomában volt, a jelenen kívül nem gondolva egyébre. Nevetett, beszélgetett, kellemessé tette magát a vendégek előtt, a Lady Ffrench felszólítására úgy énekelte, hogy még soha, hogyogó szépsége, és hangjának a varrassos hatalma által elbájolva, mindnyájuknak a fülét és szemét — igen — mindnyájukét az egy Melcombe kisasszonyt kivéve; — és gratuláltak Lady Ffrenchnek, hogy ilyen ritka kincs birtokában van, és örömlőket fejezték ki, hogy társaságuk ily becses tágallt szaporodott.

De a guvernánáját kapott bókók még ingerültebbé tették Lady Ffrenchet ellene, és midőn Melcombe Marion azon este, az utóbbinak az ültöző szobájában, hibáztatva őtet, hogy oly szép és igéző személyt fogadott a leány mellé, hogy azoi házában lakják, hol Sir Gáspár azur, Lady Ffrench tényleg sirni kezdett.

— Mit tettem volna? — okogta indulatosan.

Az a leány véletlenül ment Myrához; Agáta meglátta, megszerette, és természetesen azt kívánta, hogy fogadjuk fel. Te tudod, hogy én soha sem merem a leányom kívánságát megszegni; ő és Gáspár el vannak ragadtatva St. Claire kissszony által. Agáta beteg lenne, vagy talán belehalna, ha most elhúdném, pedig csak az Ég; tudja, hogy mily készséggel tenném, már csak annak a megakadályozásáért és hogy Gáspár ne csináljon magából bolondot!

hanem hagják a kolozsvári nemzeti színházat kóborolni nyáron és kiteszik az erkölcsi blamáznak, a bakúsnak akkor, midőn a szubvenzió nélkül is kitűnőbb társulattal rendelkező Leszkay a színházban felveszik a harcot a nagyvárad szinköréért.

Leszkay András erre azzal adta meg a legméllyebb választ, hogy tegnap benyújtotta kérvényét Kolozsvár város tanácsához, hogy arra az esetre, ha Bölönyi elhódítaná tőle a nagyvárad szinkört adják neki jövő nyárra a kolozsvári nyári szinkört. De akarja ezzel a kolozsváriaknak bizonyítani, hogy neki szubvenzió nélkül is jobb társulata van, mint Bölönynek, s ha akarja bizonyítani azt, hogy Kolozsvár műtérközönség megérdemli, hogy a színészet állandósítsák.

Aras az esetre, ha Bölönyi elhódítaná a nagyvárad szinkört, kétségtelen, hogy Leszkay még Kolozsvárra nemcsak jövő nyáron társulatával már „csak azért is”...

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, november 6.

— **Sermélyi hír.** Bölöny József, a kolozsvári nemzeti színház intendánsa, tegnap este Nagyváradra utazott.

— **Góf. Lajlath Gusztáv.** erdélyi püspök ur ma este a 10³/₄ órai gyorsvonattal érkezik Kolozsvárra a bérmlás szentségének kiszolgáltatása végett. A bérmlást november 7-én délelőtt 8 órakor csendes mise előzi meg, melyet a püspök mond, ezen mise után Píró Béla apát-plebános egyházi beszédet tart a bérmlás szentségéről, ennek végén beszédet intéz a püspök a megbérmlándókhoz, mely után kezdetül veszi a bérmlás szentségét. Kiszolgáltatás, mely közel 2¹/₂ óráig fog igénybe venni, minthogy a bérmlándók száma 350-re szaporodott föl. A bérmlást megelőző mise alatt a belvárosi rom. kath. leányiskola növendékei fognak énekelni, a rendfőntartásáról pedig a népiszkolák vezető tanítói közreműködni. Minthogy az ünnepélyes fogadtatás a püspök határozott kívánatára elmarad, a vasutnál a helyi püspök szilbék körül képviselte fogja fogadni a plebániai lakba kísérni.

— **Tanulmány ut.** Kolozsvár város tanácsa — mint értesülünk — a számvevőt, az adó hivatal főnökét és az adó pénztár ellenőreit egyes nagybörzsi vidéki városok (Arad, Nagyvárad, Debreceen stb.) adókezelésének és adórendszerének tanulmányozása végett kiküldötte. A tanácsot erre bizonyára az a rettenetes slendrián kezeléssel indította, mely a városi adóhivatalnál az eddigi adórendszerben és a kezelésben nyilvánult. Erre a tarthatatlan állapotra lapunk is nem egyszer mutatott rá és sürgette az ott uralkodó mizeriák megszüntetését. Csak helyeslünk lehet tehát ha végre a tanács tesz valamit ez érdekében. A helyesebb és célszelűbb adórendszerek tanulmányozása és a nálunk divó kezelési rendszernek azok szerint való átváltoztatása bizonyára jelentős érdek és sürős szükséglet. Amde itt nem csak az a baj, hogy az adókezelési rendszer rossz, hanem tán még nagyobb baj, hogy az adóhivatal helyisége minden kritikán alul lévő. Abban a nyomorúságos fészekben hivatalnokoskodni valóságos ember kínzás és csodálkozunk, hogy az orvosi hivatal annak a köz-

egészségre nézve veszélyes volta miatt nem szőlát fel márkereket. Első sorban tehát gondoskodni kell tisztességes és megfelelő helyiségről. Legyen az tág és célszelű beosztás, egyfelől a hivatalnokok és irodaszkizók elhelyezésére, másfelől a nagy közönségre nézve tegye könnyebben hozzáférhetővé az adófizetés alkalmával való közlekedést a hivatali személyzettel. A tanács tán még okosabban tette volna, ha először erről gondoskodik, a tanulmányut maradhadt volna későbbre.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság.** vasárnap, e hó 7-én, délelőtt 11-kor a várososház közgyűlési termében rendes felolvasó ülést tart. A tárgysorozat a következő: 1. Szádeczky Lajos r. tag: Felolvasás. 2. Versényi György r. tag: Költemények. 3. Hóry Béla r. tag: Elbeszélés. 4. Szász Gerő r. tag: Költemények.

— **Interpelláció a n.-várad szinkörért.** A „Magyar Hirlap” írja, hogy a n.-várad szinkör sorsa a képviselőházat is foglalkoztatni fogja. Justh Gyula és Barabás Béla országgyűlési képviselők ugyanis megakarják interpellálni a belügyminisztert, helyesnek tartja-e, hogy a kolozsvári nemzeti színház nagy szubvenziójával veszélyeztesse a vidéki színészet ekszisztenciáját. Az interpellációt már a képviselőház egyik legközelebbi gyűlésén akarják benyújtani.

— **Br. Wesselényi Miklós** a tornavivoda sport bizottságának elnöke, tegnapelőtt felkereste a tornaépületet. Kiszemlélte azokat a helyeket, a hova a közegészségügyi szempontból a tornaterem, vívóterem mosdói, öltözői helyezendők. A vívó teremnek egész külön öltözőt jelölt ki. A vívó óra alatt végig nézte a vívóiskolát, melyben most 60 tanuló vesz részt a lezárkés és több szabadvívó gyakorolja magát. A tanítás menével meg volt elégedve a főúr, azonban amaz assaut vívók mozdulatait és vágásait, a kik mint „felszabadult vívók” állítottak be a vívó terembe, alaposan kifogásolta. A vívó órákon most minden nap jelenik meg érdeklődő közönség. Tegnap az öreg történet író Kövry László is érdeklődéssel végig nézte az egész órát.

— **Mátyás szobor.** Mátyás király lovas szobrát mint az Ellenzékét értesítik, már elkészítette Fadrusz szobrász. Gipszben megvan alakítva az igazságos király alakja, kész van a lova. Most készíti a művész a mellék alakokat, a melyek szintén elkészülnek nem sokára gipszben. Azután munkába veszik a szobor üntését.

— **Megjegyzések,** című tegnap esti cikünkben „Kolozsvár” után azt írtuk, hogy a diszpolgársági diplomát vívó deputáció tagjai névsorában szerepel a dr. Isacu Aurél ügyvéd neve is és kommentárt fűztünk hozzá. Ma arról értesülünk, hogy dr. Isacu Aurél neve tévedésből került a deputátusok közé, mert ő a virilistasággal foglalkodott s nem azért, hogy őt is bevegjék a diszkutáltóságba. Így természetesen a hírtükhöz fűzött megjegyzések is elesnek.

— **A zene hajdan és most.** Kolozsvárt s az erdélyi részeken a zeneművészetet jobban művelték, mint mostan. Azt mindenki tudja, hogy a kolozsvári zenekonzervatórium a mostanál jóval magasabb színvonalon állott és sokkal erőteljesebben, szélesebb körben művelte a zenét. Az erdélyi főurak is rendkívül

sokat áldoztak a zene művészetére. Ma bezeg nem teszik. Felhozzuk jellemző példát, azt, hogy néhai Bethlen Ferenc gr., Bethlen András volt földm. miniszternek nagy atyja, összegyűjtötte bethleni kastélyába jobbágysai közül a tehetségesebbeket látszó purdekát s őket iskoláztatta. Elemi kiképzésük után e vályogvető gyakornokok hegedűt kaptak, s képzett karmester oktatta be őket a nyiretytű kezelés titkáiba. Egyik ily karmester Rángli volt, kit a naszdói katonai zenekar-tól szerződöttet el a gróf. Második karmesterét Bécsből hozatta, hegedűs volt. Wechslernek hívták. A bethleni cigányok annyira képzettek voltak, hogy 1841—42-ben az akkor első rangú Biasini-szállóban operákat adtak elő. Ez operákat rendesen táncmulatság követte, a melyen már a kolozsvári cigányok játszták a darabokat. A hányszor Bethlen Ferenc Kolozsvárra jött, a zenekarok mindig szerenádokkal tisztelték meg; a gróf e megtiszteltetéseket csengő pénzzel honorálta. A negyvenes évek zenei életének egy tünete-ménye volt a br. Hellenbach zenekara. Ez a két mankón járó német mágus, fuvalán gyönyörűen játszott és olyan zenekart szervezett, a melynek mindenik tagja koncerti előadásokra képzett művész volt. Beutazta zenekarával Európát. A mikor Kolozsvárt megfordult, tombolt a közönség örömeiben. Mindenik zeneestélyén zsufolásig telt meg a terem. A zene művészet eme fénykorát csendes visszafejlődés váltotta fel. A főurak közül kevesen áldoznak, művelt osztály köréből kevesen tanulnak, a közönség köréből pedig kevesen pártolják, még kevesebben hallgatják a zene — előadásokat.

— **Uj tudor.** Finálí Györgyöt, Finálí Henrik dr. egyetemi tanár fiát, ma délben nagy közönség jelenlétében avatták fel a kolozsvári egyetemen az összes gyógytudományok tudorává.

— **Katonai temetés.** Tegnap délután nagy részvét mellett és teljes katonai díszel emelték el a kolozsvári honvédezed egyik agilis és közszeretűnek örvendő főhadnagyt, a hirtelen elhunyt Ambrus Miklóst. A katonai kórházban volt ravatalra helyezve akorán elhunyt ifjú katoná. Péterffy Dénes unitárius pap mondott a ravatal felett ékes halotti beszédet. Erre a kopersót ráhelyezték a koszorúkkal borított gyászkoszra s a met, — melyben egy honvéd század és az elhunyt sok barátja a polgáriosztályból is vett részt. — A zenekar gyászinduló mellett vonult ki a köztemetőbe. A kopersót követték az összes fegyvernembeli tisztikar tagjai, éltekön Major Edmund altábornagy, Palkovics József és Petrovics Vazul honvéd tábornokokkal. A sirbátétel után a Csikai népezenekara pár megindító magyar dalt játszott, a diszszázad pedig sortűztet adott s ezzel az Ambrus tragédiájának utolsó fejezete is lezáródott. A temetés után a diszszázad elvonult Major altábornagy előtt. A diszsz katonai temetésnek minden utvonalan nagy nézőközönsége volt. Különösen a temető egészen el volt lepte érdeklődő közönséggel.

Ravatalára a következő feliratu koszorukat helyezték:

„Forráz szeretetű fiamnak” özv. Ambrus Miklósné, „A testvérek legjobbjának” Gizella és Jóska, „Felejtethetetlen sógorának” Wolf Adolf, „A jó Miczó bácsinak” Irén, Ella, Margit és Gyula, „A felejtethetetlen, de rék tisztnek” Palkovics József tábornok, „Szertett bajtársunknak” a m. k. kolozsvári 21. honvédezed tisztikara, „Kedves bajtársunknak” a kerületi és dandártörzs, „A jó bajtársnak” a m. k. csendőrség tisztikara, „Des 43. Feld-Bataillons” des Officiers Corps, „Des Divisions Artillerie Regiments Nr 35” des Officiers Corps, „Des k. u. k. Infanterie Regiments Edler von Probst Nr 51” vom Officier Corps, „Dem ehemaligen Bataillons Kamaraden” des Officiers Corps des Feldjäger Bataillons Nr 23, „Szertett Miklósnak” özv. Losonczy Józsefné.

— **A kolozs-kalotai ev. ref. egyházmegye** tennap tartotta meg Bánffy-Hunyad rendes közgyűlését. Dézi Gyula esperes egy igen magvas beszédet intézett az utolsó kerületi közgyűlés alkalmával fogadónoknak megválasztott Barcsay Domokos és algonokok íj. L és zay Ferenchez. Mind két gondnok szép beszéddel válaszolt, ígyrvé, hogy egyházmegyékünk ügyét szívőkön fogják hordani. A közgyűlés ezután a napi rendre térve elismeréssel és éljenzéssel fogadta az esperes nagyszabáru jelentését, melyben a többek közt református nyíltsággal hangot adott azon aggodalmainak is, hogy az egyházreform alkalmával illetékes helyekről jött azon ígérlet, hogy a református papok anyagi helyzetének javítását célzó törvényjavaslat még ez évben be fog adadni, — nem váltattak be. A közgyűlés, melyen a világiak közül az említett két gondnokon kívül ott láttuk Gyarmathy Sigmund főt, Hory Béla algonokot, Bónis István, Kertész Sámuel, Ignác István, dr. Albrecht Lajos, Bartha Albert, stb. világi képviselőket, délben bevégződné, a közgyűlés tagjai s azon felül más felekezetekhez is tartozó notabilitások a Barcsay Domokos és if. László Ferenc által a Tigris szállóban adott instella tionalis ebeden gyűlték össze, a hol mindenek előtt Barcsay ö Felségét, L és zay pedig S zász Domokos püspököt köszön-

tötte fel. A kitűnő hangulatu ebéd az este 6 óráig tartott.

— **Ünnep.** A király nemzeti ajándékát alkalmából a nagyenyedi Bethlen-kollégium 1897. nov. 7-én d. u fél 3 órakor az új tanacsarnokban nyilvános Iskolai Ünneppé tarta.

— **Városok magyar nevei.** A magyar állam postahivatalnokai örömmel veszik tudomásul azt, hogy Wlassics Gyula kultusz-miniszter a magyar nyelv érdekében kitűnő ügyös intézkedést tett. Kapcsolatban ezekkel az „Ellenzék” utján arra kéri a minisztert, legyen oly kegyes és magyarosítsa meg magyar városainkat. Míg Páris az egész világ minden nyelvén, szóban úgy, mint írásban Páris, addig például Kolozsvár a németnek Klausenburg, az oláhnak Klausiu. Nem mosujvár az oláh adreszekben Gerla, Nagy-meszev pedig a németnek Hermannstadt, Brassó-Kronstadt, Besztercebányáról is németül megtanulni azt, hogy az Neusohl. Péssat kell találni, hogy azt „Fünfkirchen”-nek hívják s Petőrést nevű kis falucskát hídja keresik a helység névtárban „Petyeritya”-nak. Pedig az oláhok így czimezik oda a várost. A ki konyit valamit a német szótól, az még kitalálja, hogy Stuhlweissenburg Székess-Fehérvár, de a ki a szarvasbör kentny próbálna ennek megfelelőleg egyes szavakat lefordítani németre, a sógor ezt még a Rajksszrathban is disznóságnak venné Pedig ott ugyancsak járja a durva kifejezések árja. Szóval arra kéri a minisztert, hogy bölcses-ségével hasson oda, hogy minden városnak, minden községnek csak egy neve legyen és az a magyar legyen.

— **Sturdfa lapvásarlása.** Az „Arad és Vidéke” írja: Tegnap szűkmalom megmunkáltunk már arról, hogy Sturdfa román miniszterelnök teljathatnu megbízottja, Silheanu Stefan elől kulturminiszteri tanácsos Aradon járt s tárgyalásokat folytatott a Tribuna Poporului ezimű lap tulajdonosaival, hogy az ős-ságot a román kormány céljaira megvettse. Ez csebből vele együtt Lukács László laozfalni lelkész, mint a lap megalapítója és vezetője, szintén Aradon járt. Az aradi román körök ugyan mélyen hallgatnak a látogatásról, de nem is akarnak tudni a dologról semmül. A Tribuna Poporului legújabb száma sem tartalmaz a látogatásról — mégis a tárgyalásoknak, úgy látszik, meg volt az eredménye, mert mig a Tribuna Poporului régiib számaiban elkeseredés támadta Strudatz Jozsef kiténtetése miatt, legutóbbi számában már azt írja, hogy az egész kiténtetésnek nincs semmiféle nagyobb jelentősége s hogy a román kormány nem is tehetett másképpen, ha csak meg nem akarta sérteni Bánffy bárd miniszterelnököt. Különben a bukaresti Tim-pul legújabb száma is azt írja, hogy Sturdfa embere Aradon járt.

— **A testl és a szellemi fájdalom.** Egy perzsa király vitakozott egyszer nagyvessérel arról, hogy melyik fájdalom nagyobb, a testi, avagy a szellemi? Hogy a kérdést eldöntsék, egy súlyosan megbeteg barátját elküldték egy ketrechez és jó adag edellett raktak elébe. Egy másik barátját pedig egy tigris ketrechez zárták, de a tigrist egy láncszal megláncozták úgy, hogy a barátját nem bánt-hatta. Ennek a barátjának elébe is jókora mennyiségű adagot tettek. Másnap megviz-gálták az eredményt. A beteg barát képes volt edellett megenni, de az egészséges barát nem volt képes egy falatot is lenyelni a tigris társaságában, sőt mi több, nem sokára elpusztult egészen, a félelem ölte meg. Így tehát a szellemi fájdalom nagyobb a testi fájdalomnál.

— **Uj gyorsvonat.** Aradról írkák A szebeniek küldöttséget menesztettek a miniszterekhez, hogy létesítsen a M. A. V. igazgatósága Nagyszeben és Budapest között, Aradon át, egy új gyorsvonatot. A miniszterek megígérték a keres teljesítését s íj az új gyorsvonat, mely különösen Aradnak lesz nagy kényelmére és előnyére, már nem sokára közlekedni fog. A M. A. V. igazgató az új nati-tizetvezetősége ugyanis elkészült az új nati-közlekedési tervével s azt fel is terjesztette már a kereskedelemügyi miniszterhez jóvá-hagyás céljából. A miniszter valószínűleg hamar jóváhagyja a tervezetet s akkor az új gyorsvonat november hó 15-dikén már közlekedni fog.

— **A krasznahorkai vár újr-építése.** Néhány nap előtt híre járt, hogy Andrássy Aladár, a zemplénmegyei rombaidott jeszenői várat felépített, a mit örömmel vett tudomásul a régészeti társulat. Most — mint értesülünk — a jövő év elején a gömörme-gyei Roznyó mellettti krasznahorkai várat fogja jelenlegi tulajdonosa, gróf Andrássy Dénes újra építtetni, nevezetesen az egykor fegyvertárolási teremtől szolgáló fellegvári részt, meggyevezetési „Dohol” bástyát, továbbá a az ugynevezett „Dohol” bástyát, továbbá a várat övező védfalakat, végül a várban talál-ható nagybecsű könyvtár szobákat, melyeket Rakóczi-szobáknak fognak nevezni, tűzmentes-sen fogják felépíteni. A koraszertén restaurál-vár egyike lesz hazánk teljesen épésében lerő-vagványainak. A restaurálás munkájában Hodinka Mihálynak, uradalmi főügyésznek kiváló érdem jut osztályrészül.

— **Gyermekek szoba a vasuton.** A praktikus amerikai nem tudta soká elviselni, hogy ha családostól, gyermekei akadályozzák abban, hogy kénye-kéye szerint hozszabadjon át utazhassék. A vasutakat egyre fejlesztették és ma már annyira vitték, hogy a vasuti kocsi kényelem szempontjából mi ki-vánni valót sem hagy hátra. Legújabbban je-lentik, hogy egyes vasutyallokat bizonyos

alakon olyan kocsikat is járatnak, a melyek a családok amerikaiakat nagy örömmel fogadják hangoln. — Ezek: az utóbbiak a bőséges és több kis ágy van, tehát valóban kis hálószoba padlózatát vastag szőnyeggel fedik be és még a falak is ki vannak mázva, úgy, hogy a gyermekek bátran ugrálhatnak a szobában, a nélkül, hogy megérthetnék magukat. A kocsiban állandóan vezékel egy felügyelő, a ki utközben a gyermekekre és az étkezési időket táplálékkal is ellátja a kisdeteket. Szóval a gondos amerikai családapa ezután békésen lehet utra.

— **A bírák előtt.** Prágában, mint minden táviratokat, izgalmas jelenet történt a törvénykezési tárgyalás végén. Egy tolványbanda bűnpörét tárgyaltak. A tolványok között Okhróhban a Tronicek családába tört be, de a betörést észrevették a cigányok és a házép között dulakodás keletkezett. Küzdelem közben Tronicek egyetlen agyonlőttök. Minthogy ezt nem lehetett elismerni, hogy ki volt a gyilkos, a törvényhozás, hogy ki volt a gyilkos, a törvényhozás a cigánybandát többszöri lopás vétsége miatt csak több havi fogságra ítélte. A miniszter a börtönőrök az elítélteket ki akarták venni a tereméből, előrontott a meggyilkolt emberek atyja s egy csapással agyonlőtt a cigánybanda legidősebb tagját. A merénylő nagy zavarban elmenekült.

— **Száz millió.** Az 1900-diki párisi kiállítás költségvetése, mint azt megírtuk már, összevéve száz millió. Ez az összeg a kiállítás különböző részei közt a következőképpen oszlik meg: A száz milliót javarészt az óriási palota emésztí föl. Ezek a paloták a Champs-Élysées-n emelkednek majd a költségük 22-éd fél millióra rug. A Mars-mezőn a paloták összevéve 18 millió, az Esplanade des Invalides-iek 5 millió 600.000 frankba kerülnek. A Seine-en építendő hidak milliót emésztenek föl, még pedig olyanok, hogy az összeg java része a III. császár czárról elkeresztelt új hidra esik. A francia-parti kikötők és rakodók felépítése 3 milliót vesz igénybe. A mechanikai és villamos művek költsége 6 millió 750.000 frank. A kiállítás körvasútjára is szükség van egy millió. A világiatási készletének árát 800.000 frankban, a szökőkutakat és a kerti díszítéseket 1 millió 200.000 frankban irányozták elő. Az ünnepségek és rendezvények megtartására hatod fél millió irányoztatott elő. retrospektív kiállítások költsége 1 millió, a kongresszusok s a hangversenyek pedig 1 millió. A jury költsége s a kiállítások értéke szintén megíti az 1 milliót. Nem feledkeztek meg azonban a kiköltött művészekről sem, a kiknek támogatása céljából 400 ezer frank áll rendelkezésre. Ha megkérdezzük még, hogy a belépő jegyek költsége 800 ezer, a várművek, rendőrség és a kiállítás költségeinek fűződése összevéve 1 milliót, az adminisztratív kiadásokra pedig végül 3 milliót szántak, azt hisszük, hogy az egész összeg felosztásáról beszámolhatunk.

— **A leghosszabb szakáll tulajdonosa.** Egy vaudenél résztvevő, a ki ma 74 éves. Már tizenévesen kezdődött korában 15 centiméter hosszú szakáll volt, a mely az években gyarapodván, ma már negyedfél méterre nőtt. Ha ez az ember sétálni megy, áll a ékességét a hóna alatt viseli, mint a felöltőjét. Télen nyakvédő sálak használja.

— **Színházi botrány.** Marseilleből jelentik, hogy ott a napokban nagy színházi botrány történt. A városi színház a jelen idejű első előadását kezdte meg. A mint azonnal a függöny felgördült, a közönség fűtől a színházban, lármázni kezdett, úgy hogy az előadást nem lehetett folytatni. A rendőrség azonnal akcióba lépett és száznál több embert elvitte a színházból, míg 15-öt elfogott. A botrány oka az volt, hogy a közönség a rendezést a városi tanács ellen akart tüntetni, a miért a jelen évadban megvonta a színházról a rendes anyagi támogatást.

— **A bikaviadalok ára.** Gueritta, Spanyolország első torreadora egy-egy szentimentális százötvenezer forintot keres, — ebből kiváltságlik, hogy sokkal jövedelmesebb bikaviadaloknak lenni, mint például tudósának, hogy diurnistának. Egy tehetséges bikaviador, aki kezdő is, öt — hatszáz forintot kap egyetlen föllépése után s így nem csoda, hogy az őt számos spanyol orvos, ügyvéd és gimnaziumi tanár hagyta el állását s beállt torreadornak. A bikaviadal a legdrágább szórakozások egyike. Hétszáz, sokszor ezer forint a ára a lovakkal, amelyeken a bikákat hajlatják. Négy-öt ló szokott egy viadal alkalmával ellátni, délutánunkint öt viadal is van s így a bikaviadal egy nap hét-nyolcezer forintba kerül.

— **Rabló önkéntesek.** Athénból kelt híradás szerint néhány száz elítelt önkéntes a máj 25-én az Aeolus-uton betört az üzletekbe s a ruhákat és élelmi szereket raboltak el. Minthát a kereskedők meg akarták ebben akadályozni, verekedésre került a dolog. Az összeütközések erős járatarok szétgurasztatták s a rablók fökolompot letaraboztattak. Az önkéntesek azt állítják, hogy éheztek és fáztak. Az őt minden üzletet hamarosan bezárták, egy óra múlva azonban ismét kiutasították őket, mert a város ismét rendes képet öltött.

— **Az Agrárbank újraszervezése.** Jó forrásból értesülünk, hogy Enyedy Lászlós, a Magyar Agrár- és Járadekbank igazgatója, vasárnap, e hónap 24-én a bank állásáról való lemondólevelét. Értesülünk szerint Hieronymi Károly v. b. t. tanácsos is megvált állásától s e tárgyban nem folynak a tárgyalások az Unióbank igazgatója és Hieronymi elnök között. Enyedy lemondásával azt hisszük eldőlt az agrárbank ügye, mert az ő lemondása csak azért kö-

vetkezett be, mert Minkusék a bankot tényleg credit mobilisré akarják átalakítani s ennek igazgatására Enyedy Lászlós nem hajlandó.

— **Az olaszországi árvíz.** Olaszországból szomorú hírek érkeznek a Torontóból előtört viadékról. Két kilométernyire terjedt már az ár, a mely elragadta útjában a vasúti gátat, pusztított, rombolt és emberhalált okozott. Egy kis szigeten, messze az emberlaktá vidékektől éledgett egy szegény parasztember családja. A víz benyomult kis vísköjbe és az egész család elpusztul. A vidéken több mint 200 embert mentettek meg dereglyéken. A mentési munkálatok közben sok ember adta nemeskebliségének tanujelét. A szegény emberek a magasabb fákra és a házak tetejére menekültek. Különösen Sinigallia és Giuliovia szenvedtek sokat. A bátor életmentők között első sorban Baldissera tábornok tűnt ki, a ki egy katonai csapat élén vakmerőséggel párosult ügyességgel végezte a mentési munkálatokat. A bátor csapat egy vasúti állomás népét mentette meg a biztos haláltól. Nyakig gázoltak a katonák a vízben, 1 katonát el is ragadtott a tájékozó árvíz. Társai minden igyekezetük dacára sem tudták kiszabadítani a halál torkából. Sinigalliaiban Federegimi tartalékos hadnagy járt elől jó példával. Egy parasztot és egy leányt mentett meg a biztos haláltól. Kötéllel kezében keresztül vergődött a tájékozó áron és odajuttatta a kötelet a szerencsétleneknek, a kik aztán egy fán találtak menedékhelyet. A katonaság egyáltalában mindenütt kitűnt. A loyasság beusztatott az elárasztott falvakba és a ló hátára emelve a tetőkön siránkozó asszonyokat és gyermekeket biztos helyre menekültek velük.

— **A Barrisonok ellen.** Németországban még mindig tart a harc a Barrisonok ellen. Egész Németországban meg akarják akadályozni azt, hogy Lona Barrison nemcsak ez évben, de jövőre se lépessen fel német színpadon. A Barrison-ellenesek felszólítják a tisztességes artistákat, hogy bojkottálják azokat a helyiségeket hol a Barrisonok fellépnek.

— **Árkádiai házasságok.** Árkádia pástorai végleg kiveszték és a mai árkádiai vajnai keveset őriztek meg előzőik erkölcséből. Ma már Árkádiában is fölötté próbiák az emberek és immár ott is csak pénzrel járják a menyasszonyi táncot. Az idylli egyszerűségnek vége van és a szerelem rajongást éltévalította a kalmár ravaszsága. Mert roppan ravaszok az árkádiai családok: nagyon szeretik rászédni a vő-jelöltet és botrányosan óvatosa: az árkádiai vőlegények: ugyancsak vigyáznak, hogy a hozománynyal le ne csapják őket. Ha az árkádiai ifju megegyezett a menyasszony apjával, hogy mi és mennyi lesz a hozomány, ezzel korántsem tartja a lakodalm utánig elintéztnek az ügyet. Hogy esküvőre menjen, megköveteli, hogy a hozomány igazságos részét már a menyegző napja előtt házához szállítsák, a pénzt pedig még az esküvő előtt meg kell kapnia, tüklnben nem megy a paphoz. Akár hányzor megtörténik, hogy ilyen módon az utolsó órában hiúsult meg a házasság vagy pedig elhalasztják, míg a pénz együtt nincs. Ezen pedig Árkádiában nki sem ütözik meg.

— **A villamos konyha.** A brüsszeli kiállítás egyik főlátványossága volt a villamos konyha. Egy nagy terem fala mellett körökörül husz centiméter széles és hetvenöt centiméter magas szekrények állnak, amelyeknek oldala üvegből való s látni lehet a belsejüket. A villamos áram nagy meglepetést fejleszt a szekrényekben, amelyek mindegyike fémlemezekkel tíz kisebb fiókra van osztva. Minden fiókban egy-egy adag étel látható. A szekrény tetején ki nyílik van; ha ebbe megfelelő pénzt dobunk, akkor alól kijön a kívánt étel tányérostól, amelyet a vendég terített asztalhoz visz. A villamos konyhában a pincér csak arra való, hogy az asztalokról elhordja az életmaradékokat.

— **Bolgár ruhakészítség.** Bulgáriában a kereskedelmi- és földművelésügyi miniszterium talán az ország iparának emelése céljából azt a különös rendeletet adta ki, hogy az ország összes állami és városi tisztviselői meg szolgáljanak az országban készült ruhákban és cipőkben tartozniuk járni. A rendelet ez év szeptember 26-án lép életbe és még a képviselőknek nézve is kötelező, míg szobrányban állésnek. A ruhákat és cipőket Bulgáriában kell készíttetni. Bulgáriában készült szövetekből, illetve bőrből. Különös rendelet az is hogy az alkalmazottaknak valahányszor új ruhában jelennek meg, ezt, főnöküknek be kell jelenteniük, ki személyesen ellenőrizi a törvény által követelt kellékeket.

— **Az álmatlanság ellen.** Egy hölgy, a ki sokat szenvedett álmatlanságban, színtalan patikaszer eredménytelen alkalmazása után végre a következő, Svédországban régóta ismert módot próbálta meg. Amikor nem tudott aludni, hidegvízbe mártott és kicesavart kendőt tett szemére. Az eredmény meglepő volt. Az első éjszakán négy óra hosszú aludt egyfolytában, ami előző hónapokon át nem történt meg vele. Amikor fölébredt, a kendő száraz volt, újra megnevevesítette, újra a szemére tette és reggelig mélyen aludt. Tessék megpróbálni!

— **Csontvázgyár.** St.-Denisben, Páris mellett, csontvázgyár van, a mely ki-árolog emberi csontvázok készítésével foglalkozik. A gyár laboratóriumában hosszú asztalok körül ülnek a munkások, a kik az előbb ástókban kifőzött emberi csontokat gondosan lekapargatják és simára csiszolják. Ezután meszkloridral halványfehér színt adnak a csontoknak, vagy pedig a nap hatásának teszik ki azokat, miáltal a csont elefántcsontfőhősséget nyer. A kloridral halványított csontokból készítenek az olcsóbb csontvázakat.

— **A bambusz, mint építőanyag.** Tudvalevő dolog, hogy a bambuszt a tropikus országokban a házépításhoz legkülönb-félebb céljaira használják. Japánban ezenkívül a czellulózát helyettesítik vele a hajóépítésnél. Egy indiai francia konzul egyik legutóbbi jelentésében kimutatni igyekezik, hogy az európai technika céljaira is hasznossá lehet tenni a bambuszt. — Első sorban az építőállványok anyagául alkalmas s például Japánban egy világító tornyot is építettek bambuszállványal. Erre a célra teljesen kész, tökéletesen elegendő hosszúságú rudakat szolgáltat a bambusz, a mely roppant könnyűsége mellett sokkal nagyobb ellenálló képességgel, mint bármely más fa. A bambusz ezenkívül sem vízben, sem földben nem rothad; minél régibb és szárazabb, annál erősebb lesz. Ajánlatos volna tehát, ha kísérletképpen Európában is alkalmaznák az építkezéseknél a bambuszt, a melynek ezenfelül nagy előnye rendkívüli olcsósága is.

MŰVESZET.

— **Színház.** A két Salvini előadás közt elég szép közönséget vonzott a színházba a rég nem adott „Madarász”. A közönség nagy érdeklődéssel fogadta az előadást, melynek a két fő női szerep új kiosztása is érdekességét kölcsönözt. Áldor Juliska tavaly Mária szerepében aratott szép sikert; most pedig csak három nappal az előadás előtt a Postás Milka szerepét vette át, melyben szintén szép sikere volt. Ez „elégge bizonyítja, hogy leghasználhatóbb énekesnője színházunknak. Postás Mikát kedvesen játszta és több énekszámával zajos hatást és tapsokat idézett elő. Első felvonásból toalettjében különösen csinos volt Mária választó fejedelemé kisebb szerepét Ruzsinszki Ilona szépen énekelte, a miért többször meg is tapsolták. Kassay Ádám szerepében bebizonyította, hogy milyen kitűnő humoros vénája van. Leövey és Rózsahegy a két professor szerepében szűnni nem akaró hahotát fakasztottak humoros alakításaikkal. Vendrei Csörzsr bárót mókázta végig; míg Mezey Szaniszló szerepében érdemel említést. Az előadást a Salvini olasz társulata nagy megelégedéssel nézte végig.

— **Színházi hírek.** Szabadulás Briex színműve lesz hetfőn a nemzeti színház legközelebbi premiéréje. A budapesti nemz. színházban állandóan műsoron van Briex színműve, amelynek három főszerepét ott Ujházi, Márkus Emilia és Ivánfi, nálunk: E. Kovács Gyula, K. Szerényi Gizella és Pataki játszik. Rendkívül érdekes meséje van a darabnak, mely egyébként az átöröklés tanával foglalkozik. A férfi szereplők egy része orvos tudor a darabban, a kik az orvosi tudomány és gyakorlat köréből és dolgából sok érdekeset beszélnek s ép ezért igen közelről fogja a darab kivált a tudományos köröket és színterítő orvos tudorainkat érdekelni. A darabban említettnek kívül még Solti Helén, György Ilona, Baróti Irma, Vendrei, Leövey, Rózsahegy és Fűrész is jó szerepeket játszanak.

— **Holnap vasárnap** két előadás lesz; délután — Quasimodó, a notredamei harangzó, este „A gyimesi vadírág” kerülnek színpadra.

— **Bánk-Bán.** Salviniék olasz Bánk-Bán előadása után igazán érdekes lesz színházunk szerdai Bánk-Bán előadása, melylyel Katona emlékeztetést tisztelik meg a költő születésnapja előestéjén. E. Kovács Gyula Bánkja és Szentgyörgyi Tiborczra olyan alakítások, melyekhez fogható nincs, s melyekre méltán büszkék lehetünk.

— **Orpheus és a Kék asszony** lesz a hét két operette előadása. Mindkettő szerep-változtatással kerül színpadra. Orpheus-ben Euridikét (eddig S. Áldor) most Ruzsinszky. A kék asszonyban Terézt (eddig Forrai Ferike) most S. Áldor Juliska énekelik.

— **Czifra nyomorúság.** Csiky Gergely 3 év óta nem adott kitűnő darabját szombaton új betanulással és szereposztással adják.

Heti műsor:

Hétfő: Szabadulás. Először.
Kedd: Szabadulás. Másodszor.
Szerda: Bánkban.
Csütörtök: Orpheus az alvilágban.
Péntek: A kék asszony.
Szombat: Czifra nyomorúság.
Vasárnap: Diszeloadás az EMKE. közgyűlése alkalmára: Piros bugyellás.

Géczi új népszínművének sikere.

„A Gyimesi vadírág” pályakoszorozott szerzője új darabjával, az „Órda”-t a színházunkban meg fogjuk látni.

kájá”-val szép sikert aratott a Népszínházban. Ezt olvassuk a budapesti lapok egyebhangzó jelentéseiből.

Emeltek ugyan egyes kifogásokat a darab szerkezeti hibái, különös cselekvénye és sok helyen hiányos lélektani indoklása ellen: de abban csaknem mindnyájan meg egyeztek, hogy ez az új darab is egy hatalmas, igazi drámaírói tehetség bélégyét viseli magán. A mint több lap írja, a népszínmű igazi levegőjét éreztük a darab előadása alatt, akárcsak a „Gyimesi vadírág”-ban; éreztük, hogy a szerző igazán a nép szenvedélyét festi és hogy az egész darab egy forrongó, mélyen érző költői lélek szívéből fakadt, Géczy e darabjával is bebizonyította, hogy a Tóth Ede halála óta elárvult népszínmű irodalmat egyedül ő van hivatva föllendíteni.

A lapok hosszú életet és nagy sikert ígérnek ennek a darabnak is, mely ép úgy bővelkedik hatásos jelenetekben, mint pályanyertes műve. A darab Toroczkón játszik s így az ottani népviselet és népszokások bemutatása által még értékesebbé válik.

Egyik legtekintélyesebb budapesti lap husz huszonöt sorban a leggyinkusabb módon számol be a darabról; ám ez nem fog semmit ártani a darabnak, a fővárosban úgy is tudják, mi az oka. Egyik budapesti esti lap pedig úgy véli, hogy Toroczkó Kalotaszegen van és ezzel sok konfuziót okoz a darab bírálatában: node hát a földrajzot régen tanulhatta, meglehet becsátani.

Összinte örömmel számolunk be Géczy új népszínművének sikeréről, hiszen az ő tehetségét a főváros után a mi közönségünk tudta méltányolni leginkább, a menyiben a „Gyimesi vadírág” nálunk maholnap megéri a jubileumot, vagyis a huszonötödik előadást, míg a többi vidéki színházak tizig sem tudták felvinni. Igaz, hogy ebben nagy része van a kitűnően szervezett népszínmű társulatunknak, mely valósággal diadalra vezette a darabot.

Ajánljuk, hogy az igazgató gyorsan szerezzék meg a darabot és készítsék elő, hogy még ez év folyamán előadásra kerülhessen színházunkban.

*
Nemzeti Színház újdonsága. Azt olvassuk a budapesti lapokban, hogy a budapesti nemzeti színház legközelebbi újdonsága E ch e g a r a y „Szent-e vagy örült” című darabja lesz, melynek lefordításával Ezim Vilmost bízták meg. Figyelmeztetjük a budapesti Nemzeti Színház igazgatóságát, hogy a darab öt-hat éve már színpadon a kolozsvári színházban és E. Kovács Gyulával a főszerepben szép sikert aratott. Főlölesleg tehát lefordíttatni a darabot, mivel az igen jó fordításban van meg a kolozsvári színháznál. Ha jól emlékeztünk Fenyéri Mór fordította.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratait, telefon tudósításait, és sürgöny-leveleit.)

A provizórium.

Budapest, nov. 6.

A kiegyezési provizóriumnak az osztrák képviselőházban végbement első olvasása képezte tegnap este a különböző pártkörökben a beszélgetés egyedüli tárgyát. Nem csak ellenzéki körökben, de még oly politikusok részéről is, kik súlyt helyeznek a Magyarországnak és Ausztria közötti jó viszonyra, nyíltan felvetették a kérdést, vajjon az adott viszonyok közt összeegyeztethető-e a magyar állam méltóságával, hogy ragaszkodjék a kiegyezéshez, mely a másik szerződő félnél nem találkozik azzal a loyaltással, mely a kiegyezés üdvös hatásának első feltétele. Ellenzéki részről — mint a „Kel. Ért.” írja, — valószínűleg már legközelebb e körülményt szóvá teszik a Házban is.

Batthyány-szobor.

Budapest, nov. 6.

Bartha Miklós lelkes felhívása az „Ellenzék”-ben a Batthyány-szobor felállítására érdekében országsszerte élénk viszhangra talált. A főváros előkelő körei, jobbára városi képviselők, most az ügy élére állva, legközelebb megalkotják a szobor-bizottságot.

A békés gyulai mandátum.

Budapest, nov. 6.

Terényi Lajos tetemei még el sincsenek hantolva, már is megindult a kombináció az utód személye iránt. A szabadelytek Beliczay Elemért szeretnék, s a függetlenségek pedig újból Bartha Miklós körül tömörülnek, kiknek győzelmében most feltétlenül biznak.

Az Ugron-párt határozata Szentesen.

Budapest, nov. 6.

A Szentesiak nagy meglepetéssel vették az Ugron-párt tegnapi határozatát, melyet Sima Ferencz ügyében hozott. Tekintve, hogy a szentesi függetlenségi párt vezérfeiai is ezen kör kötelékébe tartoznak, a mint a „Kel. Ért.” jelenti vasárnapra tiltakozó népgyűlést hívtak egybe, melyen a határozattal foglalkoznak, a ár azért i, mert a párt tagjai közül számosan jártak Sima kíséretében a szegvári kertben, s teljesen ismerik a jelölés előzményeit. A gyűlésre Simát is meghívják. A Sima ügyben érdekes egyébként azon körülmény is, hogy Bartha Miklós a párt elnöke, meghívta Simát az értekezletre, hogy adjon felvilágosításokat, ezen levelet azonban Sima — ki nagy levelezést folytat — többi leveleivel együtt, véletlenül . . . csak az értekezleten bontotta fel.

Budapesti anarchisták.

Budapest, nov. 5.

Mintán egyesületet nem alakíthatnak, asztaltársaságokat alakítanak, hogy az ideális anarchizmusnak minél több hívet szerezzenek. Így vasárnap d. u. 4 órakor az Almásytér egyik vendéglőjében tartanak gyűlést, hogy megalakítsák az ideális anarchisták harmadik asztaltársaságát. Érdekes, hogy Budán, az Uri-utczában szintén van ily asztaltársaság, hol a vezér, dr. Schmidt Jenő minden kedden tart felolvasást, leginkább miniszteri hivatalnokokból álló hallgatóság előtt.

Országgyűlés.

Budapest, nov. 5.

A képviselőház ma roppant csekély érdeklődés mellett tartott ülést. Fiume kérvényénél volt csak nagyobb vita.

A delegációk.

Budapest nov. 6.

A delegációkat november 16-ára hívták össze.

Badeni lemondása.

Budapest, nov. 6.

Badeni osztrák miniszterelnök lemondását biztosra veszik, csak azt várja, hogy a vád alá helyezési indítványt leszavazzák.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölő szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a **női felöltőt** (confection) mely szűke miatt **teljesen felhagyom**, ennél fogva mai nap-tól raktáromon levő készletet **gyári áron és alul is árusítom el**.

Kiváló tisztelettel.

Jeszenszky Ferencz.

3 — *

Első fővárosi mintaszerint berendeztem, szabászati és varó tanintézetemben a **Margitay Maris** urnó módszere szerint tanítok.

Intézetemben intelligens hölgyek naponként oktatást nyerhetnek reggel 9 — 12-ig, délután 2 — 4-ig.

Jelentkezhetni és beiratkozni lehet a tanórák alatt lakáson, Belmonostor utca 12. szám alatt.

B. — né. Amirás Mari.

Amerikai műfogak beillesztetnek, fogjavítások, a modern fogtechnika legremekesebb speciálításai méltányos árak mellett készülnek

FEKETE ANTAL

fogászati műtermében, Főter 3 sz. I. e. (Simay-féle ház.)

[6 — 6]

Táncz-iskola.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

a minden kényelemmel ellátott és elegánsan berendezett

nagy tánczteremben a tanítást nov. 2 től megkezdtem.

Iratkozni lehet lakáson **Óvartör**, bejárat Bástya-utca 2. sz. I. emelet.

Kitűnő tisztelettel:

JÁMBOR MIHÁLY, tánczmester.

2 — 2

Hirdetések.

Marostorda vármegye alispánjától.

Sz. 22072—897.

899. 1—1.

Pályázati hirdetmény.

Szász-Régen város tanácsánál egy aljegyzői állás üresedésbe jövén, ennek az 1886. évi XXII. t. cz. 82. §-a értelmében választás után leendő betöltése végett ezzel pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 800 frt fizetéssel van javadalmazva, még pedig akként, hogy jogvégezett egyének ezen fizetésen kívül 50—50 forintos ötdéves pótlékban, nem jogvégezett egyének pedig 25—25 forintos ötdéves pótlékban részesíttetnek, azonban ezen ötdéves pótlék a 250 forintot, illetve a 125 forintot túl nem haladhatja.

Felhívom tehát a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen okmányaikkal felszerelt, eddigi működésüket igazoló pályázati kérésüket, — a már alkalmazásban levők hivatali főnökeik útján, — hozzám a folyó évi november hó 25-ig nyújtsák be, mert később beérkező kéréseket figyelembe nem vehetek.

Marosvásárhelytől, 1897. évi október hó 27-én.

Deési Zoltán s. k.
alispán.

Sz. 781—1897.

898. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár vidéki kir. járásbíróság 1896. évi 15387. számú végzése következtében Tamási Sándor ügyvéd által képviselt Kolozsvár városa javára Konya Péter és társai ellen 550 frt s jár. erejéig 1897. évi február hó 10-ikén fogatott ki a bíróság végzése alapján lefoglalt és 1840 forintra becsült származékát és egy lóbol álló ingóságok nyilvános árverésen eladatként.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. bíróság 1897. sz. végzése folytán 275 frt hátr. tökékövetelés és járulékaik erejéig Koródó adósok lakásán leendő eszközölésére 1897. évi november hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1897. október hó 20. napján.

FIGER JÁNOS,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 1564—897.

900. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbíróság 1897. évi 15488 számú végzése következtében dr. Zosin Chirtop topánfalvi ügyvéd által képviselt Candra Andrea lazasai gr. kath. lelkész javára Grüm A. Lipót ellen 150 frt s jár. erejéig elrendelt s az ugyanazon bíróságnak 12757—1897. sz. végzése alapján fogatott ki a bíróság végzése alapján lefoglalt és 1621 forintba becsült házi butor, egy vascsészából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatként.

Mely árverésnek az idézett kir. bíróság idézett számú végzése folytán 150 frt tökékövetelés és egyéb törvényes járulékaik erejéig leendő eszközölésére Kolozsvárt Nagy-utca 28. sz. 1897. évi november hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1897. évi október hó 18. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Toroczkói Néptakarékpénztár Részvénytársaság
ezimen törvényesen czégbefizetett pénztárat
— (f. évi október 4-én Toroczkón megnyitott,) —
40,000 korona biztosított alaptőkével.

Betéteket 5 1/2%-ra fogad el. Legkisebb kölesön 20 korona, mely által a szegényebb nép érdekeit kívánja szolgálni. — Az intézet nyitva van: minden hétfőn és csütörtökön d. e. 8-tól d. u. 1 óráig.

Reméljük, hogy Toroczkó és vidéke bizalommal fordul mihozzánk.

Toroczkó, 1897 november hó.

896. 3—5.

Az igazgatóság.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

MARCINKIEWICZ IGNÁCZ

FÉRFI-RUHA SZABÓ

KOLOZSVÁRT,

BELKÖZÉP-UTCA 3. SZ.

Bátrkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 15 év óta fennálló

férfi-szabó üzletemet

áthelyeztem

Belközép-utca 3. szám alá,

a kereskedelmi és iparkamara palotájába Sarga Kristóf fehérnemű kereskedése mellett.

Üzletemet a mai kor és divat követelményeinek teljesen megfelelően újonnan berendeztem és raktáromat nagyon szép hazai, valamint valódi angol, francia és más külföldi szövet ujdonságokkal kiegészítettem.

Raktáramból kívánatra egyes ruhákra való szöveteket minden hozzávalóval is eladok.

Mint eddig, úgy ezután is a n. é. közönség kívánságához mértőn egy szakzerű munkám, mint pontos kiszolgálás által iparkodom szíves partfogását kinyerni.

Vidéki megrendeléseket ezután is pontosan és olcsón teljesítek.

Kiváló tisztelettel

Marcinkiewicz Ignác,
férfi-ruha szabó.

827. 5—5.

Egy gőzmozgony

fűrészkereettel és hozzátartozó közlő-művel,
(Transmission) jelenleg teljes üzemből 1898.
február hóban eladó.

882. 2—3.

HALTRICH C. G. és FIA
Borgó-Prund, Beszterce mellett.

ELADÓ TÉGLAGYÁR.

Kolozsvár várostól k é t kilométer távolságban fekvő

Kajántói völgyben

egy körkemencével és hozzá szükséges szárító színek és melléképületekkel felszerelt, teljesen jókarban lévő

téglagyár eladó.

Felvilágosítással szolgál: Dr. Mihály József
ügyvéd, Kolozsvárt Beltorda-utca 4. sz. 824. 5—*.

Csucsai jó minőségű

hasáb bükkfa,

nem usztatott

Egy vagon 100 métermázsa Kolozsvárt házhoz szállítva
62 frt, Csucsán helyt 40 frt vagonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsvárt:

a kolozsvári Hitelbank s társai

csucsai fiúzetének utódánál:

GÁL SIMON („Korona“-vendéglő.)

(Csucsáról rendelve 10 forint előleg küldendő.)

771.(20—x.)

Új kályhás üzlet!

ELSŐ MAGYAR AGYAGÁRU ÉS KÁLYHAGYÁR
KÉPVISELŐSÉGE KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint
Kolozsvárt, Belmonostor-utca 7. sz. alatt

első magyar agyagáru és kályha-gyár

készítményeiből egy

agyag-, porcellán-, majolika- és ó-német kályhagyári

BAKTÁRT

nyitottam és így azon helyzetben vagyok, hogy a gyártmányaimat úgy a külföldi, mint a hazai összes gyártmányokkal szemben a versenyt kiálom és ezen elismert minőségű gyártmányokat oly bámulatos olcsó árban szállítom, hogy ezáltal a t. közönségnek megelégedését teljes mértékben ki fogom érdemelni.

Nagybecsű bizalmát és megrendelését kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

828. 8—10.

KOZEL JÓZSEF.

— (Szakértő kiszolgálás jótállás mellett.) —

Új kályhás üzlet!

A legértékesebb és legkedveltebb

Kolozsvárt, Főter 9. sz. a.,
(a Bárd Jósika-palotában)

NAGY JÓZSEF

cség alatt (1852. év óta) fennálló

ÉKSZER-ÜZLETBEN,

a mely különös gondot fordít arra, hogy áruai a legjobb minőség és a legszolidabb árak mellett a legkényesebb igényeket is kielégítő kiváló ízléssel s az időnkénti ujdonságokra való figyelemmel legyenek megválasztva, mindennemű

drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst áruk

a legutányosabb áron és legdusabb választékban kaphatók.

Kiválóan nagy raktár: gyűrűk, függők, karékok, hajtűk, broskok, melltűk és amulettekben, colliék, zsuszuk, női- és férfi órák, lorgnet, óra- és nyak-láncok; továbbá ezüst asztalkészletek, asztaldíszek, evőeszközök, kelyhek és serlegekben, tálcák, kannák, poharak, gyertya-tartók, zsirandók, ezüst fogantyús sáta-pálcák, dohány és szivartárcákban stb. stb.

Elvállal az üzlet és kiváló gonddal teljesít mindennemű — e szakmába vágó — javításokat.

Teljes értékben megvesz vagy új áruval becsérel régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tárgyakat és törmelékeket.

Vidéki megrendeléseket — nagyszámu vidéki vevőire való tekintettel — a legpontosabban teljesít.

800. [6—20]

Legutányosabb és legdusabb

VALÓDI

Brehmai császárolajnak

SALON PETROLEUM

891. 2—2.

kizárólagos raktár

Kónya Sándornál

főüzlet főter 30. szám,

fiók-üzlet főter 9. szám, Br. Jósika-palota.

Új üzlet!

CSIKI ANTAL Főter 26. szám alatt.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő és dusan felszerelt

kézmű és rövidáru üzletet

nyitottam; mely el van látva: a leggyyszerűbbtől a legmagasabb kívánalmakat is kielégítő menyaszszonyi kelenygyekkel, mindenféle vászon-, gyolcs, asztalnemű-, flanel-, barchet-, creton-, függöny-, férfi- és női fehérnemű-, férfi- és női harisnyák, gallér-, kézelők-, nyakkendő-, esernyő-, rövidáruccikkek, kötő-, horgoló- és himző-pamutok, továbbá paplanokból és szőnyegekben nagy választékban.

Midőn ezen csak némi részben elősorolt kitűnő minőségű és újonnan beszerzett áruimat bátor vagyok a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani, egyszersmind kijelentem, hogy elvem a lehető méltányos ár, pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendeléseket azonnal teljesítek!

Tisztelettel

881. 3—0.

CSIKI ANTAL.

Üzlet feloszlatás.

FRANK-KISS JÁNOS FIAI

üveg- és porcellán kereskedésében

Kolozsvár, főter 33. szám

építkezések miatt

üzlet feloszlatás!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Tisztelettel

888. 3—3.

Frank-Kiss János fiai.

Üzlet feloszlatás.

KIADÓ LAKÁS.

Kolozsvárt, Belközép-utca 21. számú

HÁZ

az Uri Kaszinó épülettel szemben

1897 november 1-től kezdve

több évekre bérbe kiadó.

Élénk forgalmu hely; biztosító vagy más intézetnek különösen alkalmas.

Értekezhetni Korbuly Bogdán háztulajdonosnál belközép-utca 45. szám alatt.

864. 3—3.

Torontáli helyi érdekű vasutak

GÉPGYÁRI OSZTÁLYA

NAGYBECSKEREK.

Különleges gyártmányok:

Gáz- petroleum- benzin

MOTOBOK

és benzin locomobilek.

Modern berendezést

vas- és fémöntőde.

A gépészeti szakmába vágó

mindennemű javítások szakszerű

és jutányos kivitele.

Főképviselet: { Budapest, V. Kálmán-utca 16. sz.
Kolozsvár, Szentlélek-utca 4. sz.
844. 4—17.